

[Iver Poulsen.]

hen i uvished og usikkerhed — er det nok alligevel ingen skade til at få konstateret alvoren for Danmark i det, der skete i Bruxelles, og få fastslået visse kendsgerninger og finde frem til de faste holdepunkter, som for tiden er så få for vort vedkommende.

Her tænker jeg først og fremmest på det atlantiske fællesskab, om hvilket den højtærede statsminister i fredags sagde, at han under alle omstændigheder anser det for en vital interesse at bevare og styrke sammenholdet inden for det atlantiske fællesskab; og den højtærede udenrigsminister udtrykte sig lige så klart om det samme emne, idet han fandt det af afgørende betydning, at den vilje til samarbejde og sammenhold, der eksisterer på begge sider af Atlanterhavet, nu giver sig konkrete udslag.

Da jeg er helt enig med de to højtærede ministre i deres bedømmelse af den betydning, det atlantiske fællesskab ikke blot har for os i den øjeblikkelige situation, men måske nok så meget vil få i fremtiden, har jeg gerne villet understrege disse ministerudtalelser. Men belært af tidligere erfaring vil jeg også i denne forbindelse sige, at skal der virkelig være hold i disse ministerudtalelser om den vitale interesse, det har for os at bevare og styrke sammenholdet inden for det atlantiske fællesskab, så må vi også vise god vilje til at bringe de rimelige ofre, som en for os vital styrkelse af sammenholdet inden for det atlantiske fællesskab måtte kræve. Med hensyn til den gode vilje håber jeg, at den i praksis må give sig stærkere udslag inden for regering og folketing, end det har været tilfældet hidtil, når talen har været om at bringe ofre for det sammenhold inden for Atlantpagten, som de to ministre understregede så stærkt — udslag i, at vi ikke viger tilbage for at bringe de ofre, man med rimelighed kan forlange af os.

Det andet klare og helt konkrete spørgsmål, som de to ministre omtalte, var det økonomiske. Statsministeren fremhævede således, at de økonomiske virkninger vil blive alvorligere for Danmark end for nogen anden europæisk nation, og at den nye situation kun kan indvirke på vor økonomi med ugunstig tendens, hvorfor det, der skete i Bruxelles ved forhandlingernes sammen-

brud, vil bidrage til at forøge vore almindelige økonomiske vanskeligheder og således øge nødvendigheden af tilbageholdenhed i den økonomiske politik.

Jeg skal ikke så meget som antyde en mistanke om, at regeringen ikke har udfoldet de største og ærligste anstrengelser for at varetage danske interesser på bedste måde i forhandlingerne inden for de forskellige internationale sammenslutninger, det være sig EFTA, OECD, Nordisk Råd, GATT, og hvor der ellers har været mulighed for det. Ikke mindst efter den højtærede statsministers udtalelser under markedsforhandlingerne her i tinget i august 1961 om landbrugserhvervets samfundsmæssige betydning har jeg følt mig ret overbevist om, at statsministeren ikke ville spare nogen anstrengelse for tilvejebringelse af de bedst mulige afsætningsvilkår for danske eksportvarer og især for landbrugsvarer, for som udenrigsminister erkendte den nuværende højtærede statsminister under den nævnte markedsdebat i 1961, at i samme takt som landbrugets eksportproduktion og landbrugets valutaandtjening falder, vil industriens hjul gå i stå. Følgen heraf kan alle se bliver en af de værste svøber for en nation, nemlig arbejdsløshed, og det ville være meningsløst at tro, at nogen regeringschef eller nogen regering ville spare nogen anstrengelse for at afværge denne ulykke. Her drejer det sig for øvrigt om en sandhedserkendelse, som jeg håber den højtærede statsminister og hans regering stadig vil holde sig for øje i de kommende måneder — der skal nok blive brug for denne erkendelse.

Helt anderledes stiller det sig imidlertid, når talen er om vore almindelige økonomiske vanskeligheder, som den højtærede statsminister udtrykte sig, for her må regeringen dog — siden det økonomiske forlig om omsætningsskatten — sammen med VK-blokken bære ansvaret for, at den nye situation rammer et økonomisk fuldstændigt uforberedt Danmark. Vore selvskabte økonomiske vanskeligheder gør, at følgerne af sammenbruddet i Bruxelles bliver endnu alvorligere for os, end hvis vi havde været blot en smule forberedt på, at den nuværende situation kunne opstå. Regeringen har siddet enhver advarsel overhørig, afvist enhver tanke og ethvert forslag om at